

**Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка
Факультет корекційної та соціальної педагогіки і психології
Кафедра логопедії та спеціальних методик**

Дипломна робота магістра

на тему: **ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ ЕЙДЕТИКИ У РОБОТІ З УЧНЯМИ
2-3 КЛАСІВ З ТЯЖКИМИ ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ**

Виконала: студентка групи KorLb-M17
спеціальності 8.01010501 Спеціальна
освіта. Логопедія. Спеціальна психологія
Козачинська Наталія Петрівна

Науковий керівник: Лісова Л.І.
кандидат педагогічних наук

Рецензент: Опалюк О.М.
кандидат педагогічних наук, доцент

Кам'янець-Подільський
2018 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ МЕТОДІВ ЕЙДЕТИКИ НА ЛОГОПЕДИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ З УЧНЯМИ МОЛОДШИХ КЛАСІВ.....	6
1.1 Історичний розвиток ейдетики як науки.....	6
1.2 Прийоми ейдетики, як засіб розвитку асоціативно-образного мислення...	14
1.3 Використання образів-символів на логопедичних заняттях з молодшими школярами з порушеннями мовлення.....	23
РОЗДІЛ 2. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ АСОЦІАТИВНО-ОБРАЗНОГО МИСЛЕННЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ З ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ.....	31
2.1 Організація і методика проведення експериментального дослідження асоціативно-образного мислення у молодших школярів з порушеннями мовлення.....	31
2.2 Аналіз результатів дослідження.....	45
РОЗДІЛ 3. КОРЕКЦІЯ АСОЦІАТИВНО-ОБРАЗНОГО МИСЛЕННЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ З ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ МЕТОДІВ ЕЙДЕТИКИ	50
3.1. Методичні рекомендації для корекції асоціативно-образного мислення у молодших школярів з порушеннями мовлення з опорою на методи ейдетики.....	50
ВИСНОВКИ.....	58
СПИСОК ВИКОРАСТИНИХ ДЖЕРЕЛ.....	61
ДОДАТКИ.....	71

ВСТУП

Актуальність дослідження. У сучасному освітньому просторі все більше популярності набуває впровадження інноваційних освітніх технологій. Вони сприяють гуманізації процесу навчання, його особистісному орієнтуванню, оптимізації взаємодії з вихованцями. У корекційній педагогіці можливості використання інноваційних освітніх технологій та їх значущість у практиці роботи з школярами з порушеннями мовлення вивчаються науковцями (Н. Базима, О. Белова, Н. Гаврилова, С. Конопляста, Л. Лісова, І. Мартиненко, О. Мілевська, Ю. Рібцун, Т. Сак, В. Тарасун, В. Тищенко, О. Ткач, М. Шеремет та ін.). Становлення особистості дитини з порушеннями мовлення, під час якого формуються вищі інтелектуальні функції є однією з актуальних проблем корекційної педагогіки. У зв'язку з цим, на сучасному етапі особливого значення надається удосконаленню змісту навчання та виховання молодших школярів з порушеннями мовлення. Актуальними стають пошуки нових підходів до педагогічної підтримки, перспективних технологій розвитку. Вибіркові порушення пізнавальної діяльності у дітей логопатів не дозволяють використовувати освітні технології в "чистому" вигляді, а потребують урахування багатьох об'єктивних і суб'єктивних обставин. Тому, запровадження у корекційно-розвивальний та виховний процес сучасних освітніх технологій вимагає перш за все вивчення потенційних можливостей та психофізичних особливостей дитини з порушеннями мовлення, її характеру, поведінки, ставлення до навколишнього тощо.

Зарубіжні спеціалісти ще в кінці минулого століття встановили, що всю інформацію люди спочатку уявляють, а тільки потім відтворюють. Цей феномен назвали "ейдетизмом". Вивченню суті ейдотехніки приділялась чимала увага у психології та педагогіці. Наукові уявлення про ейдетуку склалися і розвивалися впродовж тривалого історичного періоду. Проблемою становлення ейдетики займалися низка провідних психологів (Г. Ебінгауз, М. Гайдаєнко, О. Запорожець, О. Калачикова, О. Нечепуренко, А. Нікітіна, Г. Мюллер, Н. Поддяков, А. Усова, М. Шах, Ф. Шуман та ін.).

Методи навчання, які пропонує ейдетика, спираються на образне мислення дитини, вони відповідають законам природи. Ейдетика, сприяючи гармонійному розвитку обох півкуль, робить більш гармонійною і саму дитину. Учень стає більш працездатним, краще вчиться, його пам'ять і здатність концентрувати увагу зростають. Сприйняття світу і оточуючих у дитини стає більш позитивним, а психіка стійкішою. Поліпшуються взаємини дитини з оточуючими.

Спираючись на результати досліджень учених (Є. Антошук, О. Белової, П. Блонської, Л. Виготського, Н. Гаврилової, Е. Йенша, Л. Лісової, О. Лурії, І. Матюгіна, О. Мілевської, О. Пащенко, С. Рубінштейна, О. Ткач, В. Урбанчича, Й. Фейгенберга, Г. Феймана, Р. Хабера, М. Хершенсона та ін.) та ідеї вчителів-словесників (І. Антошко, Д. Ахаладзе, О. Бакуревич, С. Безрукова, Н. Безсмертна, А. Богосвятська, Н. Головацької, О. Ковальова, Л. Назаревич, Є. Неводнича, С. Маканіної, Н. Симонович, Л. Уткіна, Г. Яковчук та ін.) і зважаючи на відсутність сучасних достовірних даних щодо широкого розповсюдження досліджень ейдетизму в межах України, все ж варто відзначити, що проблема розвитку образного мислення у школярів з порушеннями мовлення в сучасних умовах, на наш погляд, є досить ваговою та актуальною.

Актуальність порушеної проблеми, її наукове та практичне значення зумовили вибір теми дослідження – "Особливості використання ейдетичних методів у логопедичній роботі".

Мета дослідження – вивчення особливостей використання ейдетичних методів у логопедичній роботі.

Для досягнення поставленої мети визначенні такі **завдання**:

1. Проаналізувати науково-методичну літературу по даній темі.
2. Охарактеризувати особливості методів ейдетики.
3. Розкрити закономірності розвитку молодших школярів з порушеннями мовлення.
4. Охарактеризувати розвиток асоціативно-образного мислення молодших школярів, що мають порушення мовлення.

5. Дослідити проблему і перевірити особливості рівнів розвитку асоціативно-образного мислення учнів молодшого шкільного віку експериментальним шляхом.

6. Розробити методику для покращення рівня розвитку асоціативно-образного мислення у молодших школярів з порушеннями мовлення.

7. Провести кількісний та якісний аналіз результатів досліджуваної проблеми.

Об'єкт дослідження – методи ейдотехніки у логопедичній роботі.

Предмет дослідження – шляхи впровадження ейдетичних методів у логопедичній роботі з молодшими школярами з порушеннями мовлення.

Для досягнення поставленої мети, розв'язання завдань використано такі **методи дослідження:**

- **теоретичні** – системний аналіз педагогічної і навчально-методичної літератури з проблеми дослідження (уточнення понятійного апарату, розкриття змісту вмінь і закономірностей їх формування);

- **емпіричні** – науково-педагогічні спостереження, бесіди з молодшими школярами з порушеннями мовлення і вчителями, вивчення передового досвіду вчителів, констатувальний та формувальний експеримент (апробація запропонованої методики для діагностики та корекції рівня адаптованості до навчання учнів першого класу з порушеннями мовлення);

- **статистичні** – кількісний та якісний аналіз результатів експериментального дослідження.

Теоретичне значення: матеріали дослідження доповнюють теорію та практику логопедії відомостями про особливості використання методів ейдетики у логопедичній роботі з молодшими школярами.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що: результати дослідження можуть бути використані вчителями інтегрованого та інклюзивного навчання, зокрема та вчителями шкіл в яких навчаються учні з порушеннями мовлення.

Експериментальна база дослідження. Дослідно-експериментальна робота проводилась на базі Дарахівської ЗОШ I-III ступенів, Тербовлянської ЗОШ I-III ступенів № 2 У дослідженні брали участь учні 2-3 класів з порушеннями мовлення при первинно збереженому інтелекті (30 учнів) та з типовим розвитком (30 учнів). Характеристика стану мовленнєвого розвитку взята з логопедичних карток молодших школярів з порушеннями мовлення.

Апробація результатів дослідження. Матеріали роботи висвітлені на звітній науковій конференції студентів та магістрантів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Основні теоретичні положення відображені в одноосібній публікації "Особливості використання ейдетичних методик у логопедичній роботі".

Структура дипломної роботи: робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (98 – найменування), 7 додатків; у роботі вміщено 3 таблиці, 2 рисунки .

ВИСНОВКИ

Узагальнення результатів проведеного теоретичного та експериментального дослідження дали змогу сформулювати наступні висновки:

1. За результатами аналізу наукової літератури визначено сутність ейдетичного феномену, який полягає у тому, що завдяки властивостям образної пам'яті, шляхом залишкового збудження зорового аналізатора, людина може, вже безпосередньо не сприймаючи певний предмет, відтворювати його образ, зберігаючи при цьому всі його риси, деталі, аж до найменших складових.

2. Також було встановлено, що звертаючись до набутого досвіду дитини, уявлень про предмети і явища, використовуючи слухові, нюхові, смакові, рухові, тактильні, зорові асоціації, дудли та акровербальну техніку ми зможемо тренувати її пам'ять, асоціативне мислення, мовлення, що є необхідним для кращого засвоєння навчального матеріалу.

3. А також, визначено, що методи навчання, які пропонує ейдетика, спираються на образне мислення дитини, вони відповідають законам природи. Ейдетика, сприяючи гармонійному розвитку обох півкуль, робить більш гармонійною і саму дитину. Учень стає більш працездатним, краще вчиться, його пам'ять і здатність концентрувати увагу зростають. Завдяки використанню образів-символів логопед може уникати мовно-корекційного тиску на дитину, щоб не пригнічувати її. До того ж символ породжує творчий потенціал, збільшує зацікавлення, розвиває мотивацію, сприяє кращому засвоєнню корекційно-навчального матеріалу, підводить до самостійного засвоєння дітьми норм правильної вимови звуків рідної мови.

4. Для визначення рівня сформованості асоціативно-образного мислення у молодших школярів з типовим розвитком та з мовленнєвими порушеннями за допомогою методів ейдетики нами було проведено аналіз науково-методичної літератури. Так було визначено, що розробкою авторських підходів до проблеми займалися низка сучасних науковців: Є.

Антощук, Є. Волощук, О. Кушнір, С. Ковальова, Ю. Палійчук, О. Пащенко, В. Тирських, О. Серікова, Г. Чепурний та ін.

5. За результатами аналізу науково-теоретичних джерел ми прийшли до висновку, що для діагностики асоціативно-образного мислення у молодших школярів з типовим розвитком і з порушеннями мовлення буде доцільною методика роботи з листівками, автором якої є перший представник ейдетики на території України Є. Антощук.

6. В результаті підсумкового аналізу матеріалів дослідження нами було визначено рівні розвитку асоціативно-образного мислення в молодших школярів з типовим розвитком і з порушеннями мовлення.

Зокрема, в 2 класі ми спостерігали найбільший відсоток (48,4 %) учнів з порушеннями мовлення, що мали середнього рівня розвитку асоціативно-образного мислення та (47,6 %) учнів з типовим розвитком також середнього рівня розвитку асоціативно-образного мислення; у 3 класі нами встановлено найбільший відсоток (41,3 %) учнів з порушеннями мовлення, та (39,1 %) учнів з типовим розвитком, що мали середній рівень сформованості асоціативно-образного мислення. В другому класі ми спостерігали найменший відсоток (2,1%) учнів з ПМ, що мали високий рівень розвитку асоціативно-образного мислення, та (2,9 %) учнів з типовим розвитком, що мали низький рівень сформованості асоціативно-образного мислення; у 3 класі нами не спостерігались (0 %) учні з типовим розвитком, що мали низький рівень, серед школярів з ПМ ми спостерігали найменший відсоток (10,0 %) з високим рівнем.

Таким чином, ми бачимо, що розвиток асоціативно-образного мислення в учнів 2-3 класів відповідає середньому рівню. Але спостерігається маленький відсоток дітей-логопатів з високим рівнем сформованості асоціативно-образного мислення, що спонукає до розробки і впровадження у корекційну роботу методів ейдетики для покращення рівня розвитку дітей.

7. З урахуванням виявлених у молодших школярів з порушеннями мовлення особливостей та рівнів розвитку асоціативно-образного мислення

нами були сформовані методичні рекомендації та система методик, в яку входять: тренувальний етап, метод послідовних асоціацій, метод парадоксальних перетворень, метод невербальних асоціацій, метод трансформації.

Проведене дослідження не вичерпує усіх аспектів вказаної проблеми і передбачає подальший науково-педагогічний пошук у напрямі впровадження ейдетичних методів у корекційну роботу з дітьми-логопатами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрієнко І.М. Ейдетика для розвитку та навчання дошкільників – Умань, 2015 – 30 с.
2. Антошко І. Ейдетика на уроках англійської мови / І. Антошко Н. Дерябіна // English language & culture. – 2012. – № 4. – С. 4-5.
3. Антощук Є. Вчити чи навчати? / Є. Антощук // Психолог. Шкільний світ. – 2006. – № 37. – С. 25-27.
4. Антощук Є. Українська школа ейдетики / Є. Антощук // Психолог. Шкільний світ. – 2010. – № 5. – С. 5-7.
5. Антощук Є. Українська школа ейдетики / Є. Антощук // Психолог. – 2015. – № 21/22. – С. 4–9.
6. Антощук Є. Як навчитися забувати / Є. Антощук // Психолог. Шкільний світ. – 2004. – №1. – С. 15-16.
7. Ахаладзе Д. Елементи ейдетики в музично-руховій діяльності / Д. Ахаладзе // Музичний керівник. – 2018. – № 6. – С. 20–26.
8. Баль Н.Н. Средовые ресурсы обучения и воспитания детей с нарушениями речи / Н.Н. Баль // Современные технологии диагностики, профилактики и коррекции нарушений развития [материалы науч.-пр. конф. (10–11 окт. 2005 г., в 3 т.)] / Моск. гос. пед. ун-т. – М., 2005. – Т. 2. – С. 19–24.
9. Безрукова С. Використання елементів ейдетики під час вивчення теорії літератури / С. Безрукова // Зарубіжна література в школах України. – 2016. – № 6. – С. 24–25.
10. Безрукова С. Теорія літератури – це цікаво! Використання елементів ейдетики у вивченні літературознавчих понять / С. Безрукова // Всесвітня література в сучасній школі. – 2016. – № 9. – С. 31–34. – Бібліогр. в кінці ст.
11. Безсмертна Н.І. Впровадження методів ейдетики у процес навчання та виховання учнів / Н.І. Безсмертна // Обдарована дитина. – 2012. – № 9. – С. 15–23.

12. Бенце Н.С. Ейдетичні технології як засіб розвитку молодшого школяра. // Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Чернігів, 13-14 листопада 2015 року). – Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2015. – 128 с
13. Бесєдіна А. Вплив методів і завдань ейдетики на розвиток особистості дитини : [досвід школи №318 м.Києва] / А. Бесєдіна // Рідна школа. – 2009. – № 2-3. – С. 61-62.
14. Білуха В.В. Ейдетика на допомогу логопеду / В.В. Білуха // Логопед. – 2011. – № 12. – С. 23-29. – Бібліогр. в кінці ст.
15. Богайчук Р.В. Практика ейдетики в початковій школі: посібник для вчителя / Р.В. Богайчук. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2013. – 48 с.
16. Богосвятська А.М. Методи ейдетики на уроках СЛ / А.М. Богосвятська // Зарубіжна література. Шкільний світ. – 2011. – № 47/48. – С. 40-43.
17. Брушневська І.М. Ейдетика вчить, як зі звуками дружить / І.М. Брушневська // Логопед. – 2012. – № 10. – С. 16–23.
18. Васько А.М. Ейдетика для дошкільнят : програма розвитку пізнавальної активності дошкільників методами ейдетики / А. М. Васько // Обдарована дитина. – 2013. – № 4. – С. 51–59.
19. Верещак Л.Б. Розвиваємо мовлення дітей дошкільного віку засобами ейдетики / Л.Б. Верещак // Логопед. – 2017. – № 9. – С. 30–32.
20. Выготский Л.С. Мышление и речь / Л.С. Выготский // Собр. соч. Т.2. – М.: Педагогика, 1982. – С.136-248.
21. Гаврилова Н.С. Психологічна характеристика дітей з загальним недорозвитком мовлення з порушенням пізнавальної сфери кінетичного типу / Н.С. Гаврилова // Збірник наукових праць Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. Івана Огієнка. Сер.: соціально-педагогічна / за ред. О.В. Гаврилова, В.І. Співака. – Кам'янець-Подільський, 2008. – Вип. X. – С. 181-185.
22. Гаврилова Н.С. Вплив недорозвитку кінестетичного праксису на формування у дітей вимови фонем / Н.С. Гаврилова // Вісник Кам'янець-

- Поділ. нац. ун-ту ім. Івана Огієнка. Корекційна педагогіка і психологія / за ред. О.В. Гаврилова, В.І. Співака. – Кам'янець-Подільський, 2009. – Вип. II – С. 23-36.
23. Гаврилова Н.С. Класифікації порушень мовлення / Н.С. Гаврилова // Збірник наукових праць Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. Івана Огієнка. Сер.: соціально педагогічна / за ред. О.В. Гаврилова, В.І. Співака. – Кам'янець-Подільський, 2012. – Вип. XX, ч. 1 – С. 293-315.
24. Гайдаєнко М.П. Варто тільки захотіти - вище себе полетіти! ейдетика - дивовижна реальність / М.П. Гайдаєнко // Психолог. – 2011. – № 28. – С. 28-30.
25. Гайдаєнко М.П. Навички роботи з інформацією. Уміння потрібні кожному: [психолог педагогу] / М.П. Гайдаєнко // Психолог. – 2018. – № 7/8. – С. 10– 11.
26. Ганоцька К.І. Використання прийомів ейдетики у пізнавальному розвитку дітей дошкільного віку. / Матеріали XXX Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції "Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації" : Зб. наук. Праць. – Переяслав-Хмельницький, 2017. – Вип. 30. – 647 с.
27. Гевкалюк Н. Творче мислення – завдяки ейдетиці / Н. Гевкалюк // Початкова освіта. – 2008. - №2. – С. 14-15.
28. Гончарук О.В. Навчання + ейдетика - цікаво, швидко, назавжди / О.В. Гончарук О.В. Нечипоренко // Педагогічна майстерня. – 2011. – № 11.– С. 12-17.
29. Гришко Т.Г. Учим запоминать на основе придуманного образа: обучение младших школьников различным способам усвоения правильного написания словарных слов / Т.Г. Гришко // Русская словесность в школах Украины. – 2011. – № 6. – С. 24-25.
30. Денег З.Д. Використання ейдетичних символів під час формування фонематичної компетентності дошкільників із ФФНМ / З.Д. Денег О. Гац Н. Попова // Логопед. – 2017. – № 8. – С. 5–8.

31. Димарчук Т.В. Використання методики ейдотехніки на уроках основ економіки / Т.В. Димарчук // Економіка в школах України. – 2009. – № 2. – С. 39-41.
32. Добровська Л.О. , Добровський В.Л. Ігрові технології як засіб ефективності навчального, виховного процесу. Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Чернігів, 13-14 листопада 2015 року). – Херсон : Видавничий дім "Гельветика", 2015. – 128 с
33. Добрянська Н. У світі казкової ейдетики : техніки ейдетики в початковій школі / Н. Добрянська // Початкова освіта. – 2016. – № 13. – С. 35–47.
34. Ейдетика як засіб підготовки дитини до школи / Авт.- упоряд. М.Л. Кривоніс, О.Л. Дроботій. – Х.: Вид-во "Ранок", 2012. – 160 с.
35. Забара Л. Ейдетика як метод розвитку пам'яті / Л. Забара // Початкова освіта. – 2015. – № 1. – С. 13–14.
36. Калачикова О. Ейдетика - метод виховання позитивного мислення молодших школярів / О. Калачикова // Психолог. Шкільний світ. – 2011. – № 33. – С. 17-19.
37. Коваленко Г. Упровадження інноваційних технологій на сучасному уроці музичного мистецтва / Г. Коваленко, Т. Касьяненко // Учитель музичного мистецтва. – 2014. – № 10. – С. 4–9.
38. Ковальова О.В ТРВЗ - педагогіка та ейдетика в роботі словесників : методичні рекомендації щодо впровадження / О.В. Ковальова // Українська мова та література. Шкільний світ. – 2011. – № 19/20. – С. 42-44.
39. Ковальчук С.Б. Використання прийомів ейдетики у корекційній роботі з дітьми-логопатами / Соціальна адаптація дітей з особливими освітніми потребами до навчання в школі: навчально-методичний посібник / [Уклад. Холодй О.М]. – Черкаси, 2014. – 125 с.
40. Кошуба Л. Мовленнєво-комунікативний розвиток молодших школярів із ЗПР засобами ейдетичних методик: Навчально-методичний посібник. / Л. Кошуба – К., 2003. – С. 123-127.

- 41.Крива Н.Л. Вчимо вірші з радістю / Н.Л. Крива // Обдарована дитина. – 2010. – № 7. – С. 31-40.
- 42.Круподер Н.І. Ейдетика як засіб розвитку пам'яті дитини дошкільного віку / Н.І. Круподер // Нива знань. – 2015. – № 2. – С. 39–40.
- 43.Кузнецова О.Ю. Піктограми – помічниця: ейдитичні вправи / О.Ю. Кузнецова // Психолог. – 2012. – Лютий. – №4. – С. 22-28.
- 44.Кулініч О. Використання елементів ейдетики на уроках біології / О. Кулініч // Біологія. Шкільний світ. – 2008. – № 34-35. – С. 18-20.
- 45.Леміжанська О. Використання методів ейдетики у початковій школі / О. Леміжанська // Початкова школа. – 2018. – № 4. – С. 42–45.
- 46.Лісова Л.І. Корекція навчальної діяльності молодших школярів з тяжкими порушеннями мовлення: Монографія / Л.І. Лісова – Кам'янець-Подільський: ТОВ "Друк-Сервіс" 2015. – 224 с.
- 47.Логопедія: підручник / За ред М.К. Шеремет. – Вид. 4-те, перер. та доповн. – К.: Видавничий дім "Слово", 2017. – 856 с.
- 48.Лурия А.Р. Высшее корковые функции человека и их нарушения при локальных поражениях мозга / А.Р. Лурия. – М.:Просвещение, 1969. – 128 с.
- 49.Максименко Н.В. Ейдетика та логопедія. 2016. – 79 с.
- 50.Манохіна І.В. // Застосування прийомів ейдотехніки як засобу розвитку асоціативно-образного мислення на уроках світової літератури. С. 122-127. 2012.
- 51.Марців О.П. Вчимо столиці швидко, легко і назавжди : методи ейдетики на уроках / О.П. Марців // Краєзнавство. Географія. Туризм. Шкільний світ. – 2012. – № 30/31. – С. 23–26.
- 52.Матюгін І.Ю. Школа ейдетики. Зорова, тактильна, нюхова пам'ять. / І.Ю.Матюгін. // М.: - 1994. – Ейдос. 78 с.
- 53.Матюгін І.Ю., Рибникова І.К. Методи розвитку пам'яті, образного мислення, уяви / І.Ю. Матюгін, І.К.Рибникова. – М.:Ейдос. 1996. – 59 с.
- 54.Миронова С.П. Реалізація корекційних цілей у разі використання сучасних освітніх технологій у спеціальних школах / С.П.Миронова //

Нові технології навчання: наук.-метод. зб. / кол. авт. – К.: Інститут інноваційних технологій і змісту освіти МОН України, 2008. – Вип. 53. – С. 70 – 73.

55. Миронова С.П. Реалізація корекційних цілей у разі використання сучасних освітніх технологій у спеціальних школах / С.П.Миронова // Нові технології навчання: наук.-метод. зб. / кол. авт. – К.: Інститут інноваційних технологій і змісту освіти МОН України, 2008. – Вип. 53. – С. 70 – 73.
56. Мілевська О.П. Застосування структурного аналізу розуміння тексту у навчанні учнів із затримкою психічного розвитку / О.П. Мілевська // Актуальні питання корекційної освіти. – 2015. Вип. 6. – С. 124-129.
57. Мовчан Н.М. Ейдетика і формування правильної вимови звуків / Н.М. Мовчан // Логопед. – 2015. – № 10. – С. 2–9.
58. Назаревич Л.Т. Упровадження методів ейдетики під час занять з української мови як іноземної / Л.Т. Назаревич // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Сер. Педагогіка. – 2015. – № 1. – С. 163–168. – Бібліогр. в кінці ст.
59. Назарук В. Эйдетические формы обучения / В. Назарук // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2012. – № 4. – С. 56-58.
60. Неводнича Є. Ейдетика на службі навчального процесу / Є. Неводнича // Фізика. Шкільний світ. – 2009. – № 27. – С. 9–11. – Вкладка.
61. Недозірна Г.І. Розвиток пам'яті та творчого мислення методами ейдетики в початковій школі / Г.І. Недозірна // Обдарована дитина. – 2013. – № 2. – С. 8–17.
62. Недозірна Г.І. Розвиток пам'яті та творчого мислення методами ейдетики в початковій школі / Г.І. Недозірна // Обдарована дитина. – 2013. – № 3. – С. 9–14.
63. Нестеренко О.В. Цикл уроків мови в 5 класі. Принципи "Школи Ейдетики" / О.В. Нестеренко // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2008. – № 31. – С. 16-21. – Методичні орієнтири.

64. Нечипоренко О.Г. Ейдетика - шлях самореалізації / О.Г. Нечипоренко // Психолог. Шкільний світ. – 2011. – № 43. – С. 19-22.
65. Нечипоренко О.Г. Програма спецкурсу "Ейдетика у звичайному класі" / О.Г. Нечипоренко // Початкова освіта. – 2014. – № 13. – С. 24–28.
66. Нечипоренко О.Г. Таємниці ейдетики / О.Г. Нечипоренко // Початкова освіта. – 2014. – № 13. – С. 4–15.
67. Нечипоренко О.Г. Таємниці ейдетики : матеріали для вчителів, які мають намір допомогти своїм учням у навчанні / О.Г. Нечипоренко // Психолог. – 2015. – № 21/22. – С. 16–17.
68. Нікітіна А. Ейдетика - мистецтво ефективного сприйняття / А. Нікітіна // Психолог. Шкільний світ. – 2011. – № 20. – С. 34-35.
69. Пащенко О. Вивчаємо тварин з ейдетикою / О. Пащенко // Дошкільне виховання. – 2011. – № 7. – С. 24-26.
70. Пащенко О. Ейдетика - що це? / О. Пащенко // Дошкільне виховання. – 2008. – № 11. – С. 16-17.
71. Пащенко О. Ейдетика в навчанні / О. Пащенко // Дошкільне виховання. – 2010. – № 5. – С. 20-22.
72. Пащенко О. Ейдетика для розвитку й навчання / О. Пащенко // Дошкільне виховання. – 2010. – № 10. – С. 16-18.
73. Пащенко О. Ейдетика на щодень : [ейдетичні методи роботи з дітьми на прогулянці] / О. Пащенко // Дошкільне виховання. – 2009. – № 8. – С. 24-25. – Школа мислення.
74. Пащенко О. Креативний розвиток: ейдетика для дорослих і малих / О. Пащенко // Дошкільне виховання. – 2012. – № 2. – С. 24-26.
75. Пащенко О. Розвиток пам'яті в дошкільнят / О. Пащенко // Дошкільне виховання. – 2009. – № 5. – С. 24-25. – Школа мислення.
76. Пащенко О. Тактильні та предметні асоціації / О. Пащенко // Дошкільне виховання. – 2009. – № 1. – С. 24-25. – Школа мислення.
77. Пестун О.Г. Ейдетика – легкий спосіб сприйняття складної інформації. / Інформаційний, науково-методичний журнал «Освіта Сумщини» / №1 (29) – 2016 65 с.

78. Приходченко К. Метод ейдетики як розвивальна технологія / К. Приходченко // Початкова школа. – 2013. – № 3. – С. 48–50.
79. Рибцун Ю.В. Использование методов и приемов эйдетики в учебно-воспитательной работе с детьми логопедической группы / Ю.В. Рибцун // Современные технологии логопедической помощи в условиях специального и инклюзивного образования : материалы городской межрегиональн. научн.-практ. конф. – В 2-х тт. – Т. 1. – М. : ГБОУ ВПО МГПУ, 2014. – С. 144–151.
80. Рибцун Ю.В. Использование игровых приемов в развитии артикуляционной моторики младших дошкольников с ОНР / Ю.В. Рибцун // Дефектологія. – 2008. – № 1. – С. 11–13
81. Рубінштейн.С.Л. Основи загальної психології: в 2 т. – Т.1 – М.: Педагогіка, 1989. – 328 с.
82. Симонович Н.П. Ейдетика - це цікаво! : [німецька мова] / Н.П. Симонович // Deutsch. Шкільний світ. – 2013. – № 19. – С. 27–29.
83. Собко Л. Розвиваємо асоціативне мислення : дидактичні ігри з використанням прийомів ейдетики / Л. Собко // Палітра педагога. – 2017. – № 3. – С. 20–21.
84. Сорока С.В. Вчитися потрібно граючись : майстер-клас / С.В. Сорока // Освіта та розвиток обдарованої особистості. – 2015. – № 5. – С. 63–65. – Бібліогр. в кінці ст.
85. Суткова, В. Розвиток пам'яті в процесі навчання. Сходинки творчого мислення / В. Суткова, О. Сагірова // Дефектолог. - К. : Вид. дім "Шкільний світ", 2007. - N 3. - С. 21-39.
86. Таран Т. Наш помічник - ейдетика. Теорія і практика / Т. Таран // English language & culture. – 2018. – № 12. – С. 8–11.
87. Таран Т. Наш помічник – ейдетика : теоретичні аспекти й практичні завдання з розвитку пам'яті / Т. Таран // Початкова освіта. – 2018. – № 10. – С. 33–41. – Бібліогр. в кінці ст.
88. Таран Т. Наш помічник – ейдетика / Т. Таран // English language & culture. – 2018. – № 11. – С. 8–11. – Бібліогр. наприкінці ст.

- 89.Тарасенко Г.С. Інноваційні підходи до мовленнєвотворчої роботи з обдарованими дітьми в контексті підготовки їх до школи / Г.С. Тарасенко // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету. Серія: Педагогіка (початкова освіта). – 2010. – № 1. – С. 56-61.
- 90.Тарасун В.В. Логодидактика: навч. посіб. / В.В. Тарасун. – 2-е вид. – К.: Видав. Дім "Слово", 2011. – 392 с.
- 91.Тищенко В.В. Як навчити дитину правильно розмовляти: від народження до 5 років: поради батькам / В.В. Тищенко, Ю.В. Рібцун. – К.: Літера ЛТД, 2006. – 128 с.
- 92.Тищенко В.В. Загальний недорозвиток мовлення: перспективи подальших досліджень / В.В. Тищенко // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: Серія соціальнопедагогічна. – Том 2. – Випуск 23. – Кам'янець-Подільський: Медобори, 2013. – С. 396-405.
- 93.Ткач О.М. Базові категорії та властивості семантичного поля / О.М. Ткач // Актуальні питання корекційної освіти. – 2011. – Вип. 2. – С. 250-258.
- 94.Уліщенко В. Бачу серцем, споглядаю, мислю образно! : ейдетичні прийоми аналізу художнього тексту як ключ до ефективної суб'єкт-суб'єктної взаємодії під час вивчення літератури / В. Уліщенко // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2009. – № 5. – С. 28-38.
- 95.Уліщенко В. Метод ейдетики в інтерсуб'єктному навчанні української літератури : (практико-орієнтований аспект) / В. Уліщенко // Рідна школа. – 2011. – № 7. – С. 33-38. – Бібліогр.: с. 37.
- 96.Уткіна, Л. Ейдетика на уроках української літератури / Л. Уткіна // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2012. – № 7/8. – С. 54–55.
- 97.Ушакова Т.Н. Психология речи / Т.Н. Ушакова // Тенденция развития психологической науки / Под ред. Б.Ф. Ломова. М.: Наука, 1989. С. 90-101.

- 98.Федій О.А. Технології ейдетики у логопедичній роботі : [види естетотерапії природними та ігровими засобами] / О.А. Федій // Естетотерапія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К. : ЦУЛ, 2012. – С. 249–251.
- 99.Хало З.П., Кравців М.М. Ейдетика як інструмент розвитку пам'яті учнів молодших класів на уроках іноземної мови. 2017. 327 с.
100. Цуркан Н. Ейдетика як метод розвитку пам'яті в учнів початкової школи / Н. Цуркан // Початкова школа. – 2016. – № 7. – С. 44–46.
101. Чепурний Г.А. Як навчитися легко вчитися. Навчально методичний посібник. Видання друге, доповнене. – Вінниця: ВМГО «Розвиток», 2006. – 80 с.
102. Чепурний Г.А. Класифікація методів і прийомів мнемотехніки як засобу попередження інформаційного перенавантаження у школі / Г.А. Чепурний, Т.В. Шевчук // Вісник Черкаського університету – Вип. 191. – Ч. III. – 2010. – С. 121-125.
103. Шах М. Розвиток пам'яті дошкільників : ейдетичні методи / М. Шах// Психолог дошкілля. – 2017. – № 6. – С. 4–8.
104. Юхимюк Т. Мнемотехніка: пов'язуємо образ і слово / Т. Юхимюк // Палітра педагога. – 2018. – № 2. – С. 29–30.
105. Яковчук Г. Ейдетика для розвитку творчих здібностей / Г. Яковчук // Музичний керівник. – 2017. – № 6. – С. 10–21.